

EHEAROME2020

Ρώμη Υπουργικό Ανακοινωθέν

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

EUROPEAN
Higher Education Area

bologna
process

ITALIAN **BFUG** SECRETARIAT
2018-2020

Translated within the Erasmus+ project “[IN-GLOBAL Enhancing Knowledge of the EHEA and Global Dialogue](#)” in 2023.

The original version of the Rome Communiqué and its annexes are available on the website of the European Higher Education Area:

<https://ehea.info/page-ministerial-conference-rome-2020>

**Co-funded by
the European Union**

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Συστάσεις προς τις εθνικές αρχές για την ενίσχυση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης Μάθηση και διδασκαλία στον ΕΧΑΕ

Προετοιμάστηκε από τη συμβουλευτική ομάδα 2 του BFUG για τη μάθηση και τη διδασκαλία

Στο Ανακοινωθέν της Υπουργικής Συνόδου του Παρισιού το 2018, οι υπουργοί ανακοίνωσαν την προσθήκη της «συνεργασίας σε καινοτόμες πρακτικές μάθησης και διδασκαλίας ως άλλο ένα χαρακτηριστικό γνώρισμα του ΕΧΑΕ».

Για τον σκοπό αυτό, προτείνονται στους υπουργούς και τις εθνικές αρχές οι παρούσες συστάσεις για δράση, προκειμένου να ενισχυθεί η συνεργασία και η εταιρική σχέση εντός των εκάστοτε αλλά και μεταξύ των ευρωπαϊκών συστημάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Οι συστάσεις σέβονται πλήρως τις θεμελιώδεις αξίες του ΕΧΑΕ, οι οποίες εκφράστηκαν πρόσφατα στο ανακοινωθέν του Παρισιού της 24-25 Μαΐου 2018 ως εξής: «Η ακαδημαϊκή ελευθερία και ακεραιότητα, η αυτονομία των ιδρυμάτων, η συμμετοχή των σπουδαστών και του προσωπικού στη διακυβέρνηση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και η δημόσια ευθύνη για την τριτοβάθμια εκπαίδευση αποτελούν τη ραχοκοκαλιά του ΕΧΑΕ.»

Το πλαίσιο της υγειονομικής κρίσης του Covid-19 υπογραμμίζει περαιτέρω τη σημασία των συστάσεων της Ομάδας από διάφορες απόψεις. Ιδιαίτερα σημαντικές είναι εκείνες που αφορούν την ανάγκη για παιδαγωγική καινοτομία και περαιτέρω ανάπτυξη της διαδικτυακής εκπαίδευσης και των ανοικτών εκπαιδευτικών πόρων, καθώς και εκείνες που αφορούν την ενίσχυση της σύνδεσης μεταξύ εκπαιδευτικής έρευνας και διδασκαλίας.

Οι συστάσεις που συνοψίζονται παρακάτω είναι δομημένες γύρω από την ανάγκη για μάθηση με επίκεντρο τον φοιτητή, την ενίσχυση της διδασκαλίας και τη συνολική σημασία του εθνικού και διεθνούς διαλόγου με τη συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων. Τα τρία αυτά θέματα είναι αλληλένδετα και εξίσου σημαντικά.

Οι συστάσεις υπογραμμίζουν επίσης τη ζωική σημασία της ενίσχυσης των εργαλείων της Μπολόνια, ιδίως του ευρωπαϊκού συστήματος μεταφοράς και συσσώρευσης ακαδημαϊκών μονάδων (ECTS), για την επίδειξη των επιτευχθέντων μαθησιακών αποτελεσμάτων και του σχετικού φόρτου εργασίας, καθώς και των άλλων βασικών δεσμεύσεων της Μπολόνια. Οι δημόσιες αρχές που είναι αρμόδιες για την τριτοβάθμια εκπαίδευση θα πρέπει να δεσμευτούν:

1. Να καταστήσουν τη φοιτητοκεντρική μάθηση πραγματικότητα, με τους παρακάτω τρόπους:

Υποστήριξη των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στις προσπάθειές τους να ξεκινήσουν ή να διατηρήσουν έναν δομημένο διάλογο σχετικά με την καινοτομία και τη βελτίωση της μάθησης και της διδασκαλίας, με τη συμμετοχή φοιτητών, καθηγητών και επίσης σχετικών εξωτερικών ενδιαφερομένων. Τα θέματα που θα εξεταστούν θα πρέπει να περιλαμβάνουν την ανάπτυξη προγραμμάτων σπουδών, μαθησιακών αποτελεσμάτων, αξιολόγησης και διασφάλισης ποιότητας, με τη δέουσα προσοχή στις δεξιότητες που απαιτούνται για την αντιμετώπιση των σημερινών και μελλοντικών προκλήσεων της κοινωνίας·

προώθηση, στο πλαίσιο των μαθημάτων του επιστημονικού πεδίου, της ανάπτυξης των κοινωνικών δεξιοτήτων και των δεξιοτήτων που είναι απαραίτητες για τον πεφωτισμένο πολίτη του 21ου αιώνα, προκειμένου να κατανοεί τις προκλήσεις ενός πολύπλοκου κόσμου και να σέβεται τους άλλους και το περιβάλλον·

διερεύνηση τρόπων για την τόνωση της διασυννοριακής ανταλλαγής ορθών πρακτικών για την υποστήριξη της βελτίωσης της ποιότητας της μάθησης και της διδασκαλίας, με έμφαση στις ενεργητικές μεθόδους·

δημιουργία ενός υποστηρικτικού περιβάλλοντος, τόσο από άποψη χρηματοδότησης όσο και από άποψη κανονισμών, που θα επιτρέπει στα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης να προσαρμόζουν την παροχή εκπαίδευσης στις ανάγκες των διάφορων τύπων εκπαιδευομένων (δια βίου εκπαιδευόμενοι, μερικής φοίτησης)

σπουδαστές, σπουδαστές από υποεκπροσωπούμενες και μειονεκτούσες ομάδες), και να οικοδομηθεί μια κουλτούρα ισότητας και ένταξης. Αυτό περιλαμβάνει τη δημιουργία ευέλικτων μαθησιακών διαδρομών (συμπεριλαμβανομένων των μικροδιαπιστευτηρίων) σε θεσμικό και εθνικό επίπεδο και σε ολόκληρο τον ΕΧΕΑ, καθώς και τη διερεύνηση των δυνατοτήτων που προσφέρουν οι ψηφιακές τεχνολογίες για τον σκοπό αυτό·

ενθάρρυνση και υποστήριξη της ανάπτυξης και εφαρμογής εθνικών και θεσμικών στρατηγικών και προσεγγίσεων για την Ανοικτή Εκπαίδευση και τη χρήση Ανοικτών Εκπαιδευτικών Πόρων·

ενθάρρυνση της κινητικότητας των φοιτητών πέραν των προκαθορισμένων συμφωνιών μεταξύ πανεπιστημίων.

2. Να προωθήσουν την διαρκή βελτίωση της διδασκαλίας, μέσω:

της δημιουργίας εκπαιδευτικών ομάδων που περιλαμβάνουν τόσο ακαδημαϊκούς όσο και το προσωπικό που είναι υπεύθυνο να τους βοηθήσει ή να τους εκπαιδεύσει στις αποστολές τους (θεσμικές ή/και διοργανικές ομάδες)·

υποστήριξης των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης για την ενίσχυση της συνεχούς επαγγελματικής ανάπτυξης (CPD) των εκπαιδευτικών και της (διασυνωριακής) ανταλλαγής ορθών πρακτικών. Τα διοργανικά μέτρα ανάπτυξης του προσωπικού και η δημιουργία συνεργατικών εθνικών δομών μπορούν να εξεταστούν ως τρόποι ενίσχυσης της CPD·

υποστήριξης των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στη δημιουργία ενός βιώσιμου και υποστηρικτικού περιβάλλοντος σε θεσμικό και εθνικό επίπεδο για τον μετασχηματισμό, ιδίως ψηφιακό, της ποιοτικής διδασκαλίας και μάθησης. Ένα τέτοιο περιβάλλον θα πρέπει να δημιουργηθεί σε συνεργασία με το προσωπικό που είναι υπεύθυνο για τη διδασκαλία και να περιλαμβάνει ένα πλαίσιο με αξιοπρεπείς συνθήκες εργασίας και διαχείρισιμο φόρτο εργασίας, καθώς και ελκυστικές ευκαιρίες νομιμοποίησης·

εξασφάλισης, σε συνεργασία με τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (στα οποία αναμένεται να συμμετέχουν όλοι οι υπεύθυνοι για τη διδασκαλία), διαρθρωτικών μέτρων για τη διασφάλιση της ισότιμης αντιμετώπισης της διδασκαλίας και της έρευνας· Εάν χρειάζεται, τα συστήματα ακαδημαϊκής σταδιοδρομίας θα πρέπει να αναθεωρηθούν ώστε να διασφαλιστεί καλύτερη αναγνώριση της διδασκαλίας στην ακαδημαϊκή σταδιοδρομία·

διερεύνησης, σε συνεργασία με τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, τρόπων για την προώθηση νέων και καινοτόμων μεθόδων διδασκαλίας, με έμφαση στις διεπιστημονικές και πολυεπιστημονικές προσεγγίσεις, τη μάθηση και τη διδασκαλία με βάση την έρευνα, την κατάλληλη χρήση της μαθησιακής ανάλυσης και της ανοικτής εκπαίδευσης, μεταξύ άλλων καινοτόμων προσεγγίσεων.

3. Ενίσχυση της ικανότητας των ιδρυμάτων και των συστημάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης να βελτιώνουν τη μάθηση και τη διδασκαλία, μέσω:

συμπερίληψης της ενίσχυσης της μάθησης και της διδασκαλίας στις εθνικές στρατηγικές και προσεγγίσεις για την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Ο σχεδιασμός και η εφαρμογή τέτοιων στρατηγικών και προσεγγίσεων θα πρέπει να χρησιμεύσει ως βάση για έναν δομημένο και συνεχή διάλογο με τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς της κοινότητας μάθησης και διδασκαλίας·

υποστήριξη της στρατηγικής ανάπτυξης και της ικανότητας καινοτομίας της μάθησης και της διδασκαλίας τόσο σε εθνικό όσο και σε θεσμικό επίπεδο, μέσω εμπειρικής εκπαιδευτικής έρευνας, έργων και πιλοτικών εφαρμογών, καθώς και της συλλογής και χρήσης δεδομένων σχετικά με την εκπαίδευση, με σεβασμό στο απόρρητο των δεδομένων·

διερεύνηση τρόπων τόνωσης και υποστήριξης της διασυνωριακής ανταλλαγής ορθών πρακτικών σε εθνικό επίπεδο και σε ολόκληρο τον ΕΧΕΑ, για παράδειγμα με πλατφόρμες ανταλλαγής και συνεργασίας·

διάθεση κατάλληλης και σταθερής χρηματοδότησης και πόρων και υιοθέτηση κατάλληλων για τον σκοπό αυτό ρυθμιστικών πλαισίων, όταν χρειάζεται, ώστε να δοθεί η δυνατότητα στα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης να αναπτύξουν καινοτόμα και υψηλής ποιότητας περιβάλλοντα διδασκαλίας και μάθησης.

Η ομάδα παρακολούθησης της Διαδικασίας της Μπολόνια, στο επόμενο σχέδιο εργασίας της, καλείται να υποστηρίξει την εφαρμογή των συστάσεων σχετικά με τη μάθηση και τη διδασκαλία με σκοπό την επίτευξη κοινής προόδου στον ΕΧΕΑ και να υποβάλει έκθεση σχετικά με τα αποτελέσματα στο πλαίσιο της έκθεσης εφαρμογής της διαδικασίας της Μπολόνια το 2024.

**Co-funded by
the European Union**

This translation is co-funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

